

สารนิพนธ์เรื่อง	ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ถุงพลาสติก
คำสำคัญ	การควบคุมการใช้ถุงพลาสติก
นักศึกษา	อภิรา เจริญสว่าง
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ดร.ศิวพร เสาวคนธ์
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายธุรกิจ
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2564

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการใช้ถุงพลาสติก เนื่องจากปัจจุบันปัญหาการเพิ่มขึ้นของขยะพลาสติก สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการถุงพลาสติกของภาครัฐนั้นไม่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้แม้ว่าประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 แต่ยังไม่รองรับการแก้ไขปัญหเกี่ยวกับขยะถุงพลาสติกหลายประการ จึงเป็นที่มาของการศึกษาในครั้งนี้

ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัญหาการควบคุมถุงพลาสติก พบว่าปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มี การกำหนดคำนิยามความหมายของ ถุงพลาสติกเอาไว้ให้ชัดเจน ดังนั้นการที่ไม่มีคำนิยามดังกล่าว ทำให้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 จึงเกิดปัญหาเรื่องความตีความและความชัดเจนในการจัดการถุงพลาสติก (2) ปัญหาการใช้อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเกี่ยวกับการควบคุม การใช้ถุงพลาสติกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 พบว่า ประเทศไทยยังไม่มีคณะกรรมการเข้ามาควบคุม ตรวจสอบ และติดตาม ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า ในการใช้ถุงพลาสติก ทำให้ปัญหาขยะถุงพลาสติก ยังคงมีปริมาณมากขึ้น แม้มีมาตรการต่าง ๆ จากทางภาครัฐก็ตาม (3) ปัญหาเกี่ยวกับกำหนดเขตพื้นที่ ควบคุมมิให้ใช้ถุงพลาสติกตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 พบว่า ในปัจจุบันยังไม่มีพื้นที่ใดที่ถูกควบคุมเป็นพิเศษ ห้ามมิให้ใช้ถุงพลาสติก และพื้นที่ ๆ ที่ประสบปัญหา มากกว่าพื้นที่อื่นเกี่ยวกับปัญหาขยะถุงพลาสติกนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นทางทะเลและทางน้ำ ส่งผลให้สัตว์น้ำหลายประเภท ต้องเสียชีวิตจากขยะถุงพลาสติก

ดังนั้น เพื่อให้ควบคุมการใช้ถุงพลาสติกมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรแก้ไขพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย (1) คำนิยามในมาตรา 4 คำว่า ถุงพลาสติก (2) อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในมาตรา 13 เกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบและควบคุมการใช้ถุงพลาสติก (3) กำหนดให้มี พื้นที่ควบคุมห้ามมิให้ใช้ถุงพลาสติกในแหล่งท่องเที่ยวในมาตรา 43